

ЦАР АДЖИБ

Превод от арабски: Павлина Кюльовска-Мура, 1984

chitanka.info

1. БУРЯТА

Чудният цар Аджиб обичал от дете морето. Когато се качил на престола, той зачестил пътуванията си по море, забравил задълженията към поданиците си, изоставил грижите за царството и за възцаряването на справедливостта между хората. Едва завърнал се от пътуване, той се стремял към друго. Веднаж цар Аджиб подготвил за пътуване голям кораб и взел със себе си многобройна свита. Корабът излязъл в открито море. Вятърът бил благоприятен и морето било спокойно. На четиридесет и първия ден завилняла силна буря, смрачило се, морето се развълнувало, вълните заиграли с кораба, заплашвайки да го потопят всеки миг. Така в страшно безпокойство от морското вълнение минали десет дни. После бурята стихнала.

Капитанът на кораба не знаел къде се намират. Като разбрал, взел да вика, да плаче и да се удря по лицето от силна скръб.

— Какво се е случило? — попитал го цар Аджиб.

— Загинахме, загинахме, о, повелителю! — отвърнал, плачейки, капитанът.

2. МАГНИТНАТА ПЛАНИНА

— Как така загинахме — казал царят, — бурята стихна, опасността изчезна.

— Погледни това черно петно пред нас — казал капитанът. — Това е магнитна планина. Вълните до утре ще ни изтласкат до нея. Магнитът ще измъкне всички гвоздеи от кораба ни, дъските ще се разглобят и всички ще потънем на морското дъно.

3. ТАЛИСМАНЪТ НА ПЛАНИНАТА

— Имаш ли възможност да ни отдалечиш от планината? — попитал царят.

— Не, повелителю — отвърнал капитанът, — защото магнитът привлича кораба към себе си. И нито един от корабите, стигнали до това място, не се е спасил. Зная, че на тази планина има висок купол, на него конник на меден кон, а в гърдите му оловна плоча, на която са изрязани тайнствени знаци. Възможност да се отърват корабите от гибел няма, освен ако конникът падне в морето.

4. ГИБЕЛТА НА КОРАБА

Цар Аджиб и приятелите му се натъжили много и цяла нощ не спали. На другия ден думите на капитана се потвърдили. Като видели невероятната скорост, с която корабът лети към планината, те разбрали, че несъмнено ще загинат.

Щом корабът доближил планината, магнитът изтеглил всички гвоздеи, дъските се разглобили, пътниците потънали.

Цар Аджиб зърнал наблизко едно дъска и се хванал за нея. След някое време морските вълни го изхвърлили в подножието на планината. За щастие цар Аджиб видял равен път, тръгнал по него и без да усети умора, стигнал върха на планината. Тогава разбрал, че се е спасил от смърт.

5. СЪНЯТ НА ЦАР АДЖИБ

Немощ и умора надвили цар Аджиб и той веднага заспал. Насън му се явил един старец с благороден лик. Старецът му казал:

— Стани, о, Аджиб, събуди се и изкопай малко под краката си: ще намериш меден лък и три оловни стрели, на които са гравирани тайнствени знаци. С тези стрели стреляй в морския конник. Щом конникът падне в морето, магията ще се развали, хората ще си отдъхнат от злината и вредата му. Когато всичко стане, както ти казах, закопай лъка на мястото на талисмана. Тогава морето ще се възвиси и ще изравни планината. От морето за теб ще се появи лодка. В нея има омагьосана медна статуя. Тя ще те отведе до родината за десет дни. Предупреждавам те обаче да не споменаваш аллах, докато си в тази омагьосана лодка, за да не се стопи статуята, да се развали магията и лодката да потъне начаса.

6. В ЛОДКАТА

Царят се събудил, зарадван от съня си, който запалил надеждата му да се завърне в родината, след като се бил отчаял. Той разровил под краката си и намерил лъка и трите стрели. С тях се прицелил в талисмана на планината. Тогава конникът и конят паднали в морето. Цар Аджиб закопал лъка на мястото на талисмана. Морската вода забушувала и изравнила планината. От морето се показала лодка, а в нея имало медна статуя. Цар Аджиб, без да промълви нито дума, се качил в лодката. Статуята размърдала веслата и лодката потеглила. Тя се движела бързо, сушата била вече близо. Цар Аджиб се зарадвал много, че скоро ще се върне в родината, забравил съвета на стареца и прославил аллах за спасението си. Мигом лодката и статуята потънали, брегът бил далеч от него. Цар Аджиб плувал цял ден в морето, докато силите му отмалели и той съзнал, че смъртта му приближава. Предал се на волята на аллах и се помолил да го избави от мъките. Вълните го изхвърлили на брега на голям остров. Цар Аджиб бил много благодарен, че се спасил от удавяне. След това спал цяла нощ на едно високо дърво.

7. НА ОСТРОВА

На другата сутрин цар Аджиб съгледал някакъв голям кораб да приближава острова. Той се качил на едно високо дърво, за да не го види никой. От кораба слезли десет души мъже, един юноша и един старец. Те поразкопали земята и влезли в недрата ѝ. След това излезли и пренесли от кораба хляб, брашно, масло, плодове и сладкиши. Когато се върнали обратно, юношата не бил с тях.

Корабът потеглил натам, откъдето дошъл. Царят останал изумен от постъпката им.

8. ПОД ЗЕМЯТА

Когато корабът се скрил от погледа му, царят забързал към мястото, където влезли. Там намерил кръгъл камък с желязна халка в средата. Вдигнал камъка и открил под него стълбище. Цар Аджиб заслизал, смаян от това, и се намерил в просторна стая, покрита със скъпи килими. Сред стаята имало диван, на който седял юношата. Това учудило царя още повече. Когато го видял пред себе си, юношата се изплашил, но цар Аджиб го успокоил. Взели да си говорят, страхът изчезнал. Подозрението му се сменило с радост и доволство от идването на царя.

9. РАЗКАЗЪТ НА ЮНОШАТА

— Как достигна този див остров и защо си избрал да живееш под земята? — попитал цар Аджиб юношата.

— Моят баща е един от големите търговци на перли — отвърнал юношата. — Той е на преклонна възраст. В живота си се е сдобил само с един единствен син. В деня на моето раждане той видял страшен сън. Събрал мъдреци и тълкуватели на сънища. Те му казали, че моят край е близък, че цар Аджиб ще ме убие, след като хвърли талисмана на планината в морето. Това ще стане, когато навърша петнадесет години. Ако след това минат четиридесет дни, аз съм спасен от гибел. И ето баща ми приготви това място на този остров. Когато научи за падането на талисмана в морето, доведе ме тук, за да не ме открие цар Аджиб на това място и да ме убие.

10. СМЪРТТА НА ЮНОШАТА

Цар Аджиб много се удивил на разказа на юношата. Присмял се в себе си на думите му, но все пак не му казал името си, за да не го изплаши.

Дните минавали, двамата живеели щастливо и доволно. Цар Аджиб разказвал на юношата най-хубави приказки, разправял му най-увлекателни разкази.

Като дошъл четиридесетият ден, юношата станал, изкъпал се и спал до вечерта. После отворил очи и поискал от цар Аджиб да му разреже диня. Цар Аджиб потърсил нож, но не намерил. Юношата му посочил къде има — ножът бил закачен над главата му. Цар Аджиб се запътил към него. Обаче щом взел ножа, кракът му се плъзнал и за нещастие той паднал върху юношата с нож в ръка. Ножът пронизал сърцето на юношата и начаса го убил.

11. БАЩАТА НА ЮНОШАТА

Когато видял какво му се е случило, цар Аджиб се разтревожил и натъжил, но се подчинил на съдбата. Той се уплашил да не дойде бащата на юношата и да го убие, затова забързал към изхода и поставил камъка на мястото му.

Едва направил това, съгледал кораба да се приближава, запътил се към дървото и се потулил между клоните му.

Като видял какво постигнало сина му, старецът припаднал от силна скръб. Щом се свестил, той заповядал да го погребат, после си тръгнал с плач. След като лодката се скрила от погледа на нар Аджиб, той взел да търси възможност да напусне този злополучен остров, но не могъл да намери изход.

12. ДВОРЕЦЪТ НА ОСТРОВА

Девет дни цар Аджиб обикалял острова да намери на него поне един човек. На десетия ден видял огън в далечината. Запътил се към него и когато го наближил, видял великолепен леден дворец. Цар Аджиб разбрал, че слънчевите лъчи се отразяват в него и създават илюзията на силно горящ огън. Пред двореца видял десет еднооки мъже без дясно око. Това го удивило. Той ги поздравил. Те му отвърнали мило и го приветствували любезно. След това го попитали откъде идва. Цар Аджиб им разказал патилата си. Те се зачудили. Той искал да си попита защо са еднооки и защо са в този самотен дворец на този див остров. Но прочел на вратата на двореца: „Не се бъркай в това, което не те засяга, за да не получиш това, което не желаеш!“ И не попитал.

Когато дошла нощта, яли и пили заедно, после седнали да си поприказват. Щом станало полунощ, един от тях казал на приятелите си: „Време е да изпълним задълженията си“. Всички отишли в една обширна стая, облекли черни дрехи, нацапали лицата си с черно и започнали да плачат и да се вайкат, повтаряйки: „Това е възмездие за любопитството. Това е възмездие за този, който се бърка в чужди работи.“

След час те престанали да плачат, измили си лицата, облекли предишните си дрехи, легнали в постелите и спали до сутринта.

Ала цар Аджиб прекарал нощта без сън, мислейки за това, което видял. Изненада и удивление го овладели и не му дали да заспи.

13. В НОКТИТЕ НА ПТИЦАТА РУХ

Като настъпило утрото, цар Аджиб не можал да се стърпи и попитал:

— Защо сте еднооки, о, приятели? И защо мацате лицата си с чернило?

Еднооките го посъветвали:

— За теб е по-добре да не се бъркаш в каквото не те засяга, за да не получиш, каквото не желаш.

Но цар Аджиб не склонил и настоял на въпроса.

— Ако искаш, ние ще те изпратим на това място, където бяхме, за да видиш защо сме еднооки. Но за това ще заплатиш с цената на дясното си око и ще се върнеш едноок като нас. Съгласен ли си? — казали еднооките.

— Да — отвърнал цар Аджиб.

Тогава еднооките заклали един голям овен, одрали кожата му и я зашили около тялото на цар Аджиб. Подир това му казали:

— Ще дойде птицата Рух, ще те вземе и ще те занесе до двореца на чудесата. Щом стигне там, ти се изправи и смъкни овнешката кожа. Тогава птицата Рух ще се уплаши и ще избяга от теб.

След някое време птицата Рух дошла, взела го за овен и го пренесла до двореца на чудесата. Когато цар Аджиб станал и разкъсал овнешката кожа, птицата Рух избягала. Цар Аджиб се спрял пред двореца на чудесата и видял, че камъните там са златни, а вратите украсени с елмази.

14. В ДВОРЕЦА НА ЧУДЕСАТА

Цар Аджиб влязъл в двореца. Вътре видял четиридесет робини, облечени в разкошни дрехи, които не можеш да намериш даже в дворците на царете. Робините го приветствували радостно, щастливи, че е пристигнал, и му оказали почит и уважение. Подир това те му казали:

— Ние сме твои робини, ти си господар на двореца. Ще ти служим в продължение на цял месец, след това ще те оставим четиридесет дена, подир които ще се върнем да ти служим и никога няма да се разделим. Този дворец и съкровищата му ще станат твоя собственост.

Когато изминал един месец, робините се простили с него, дали му четиридесет ключа и му казали тъжни, че го оставят:

— Влез в която от тези стаи искаш, но внимавай да не влезеш в последната от стаите, за да не се изложиш на това, което мразиш...

15. ВЪЗМЕЗДИЕ ЗА ЛЮБОПИТСТВОТО

Цар Аджиб отворил първата стая и видял градина, подобна на която цял живот не бил виждал. На втория ден отворил втората стая. В нея намерил невидени дотогава по вид и краска пойни птички. Цар Аджиб прекарал деня щастлив от вълшебните им песни. На третия ден видял златно съкровище, на четвъртия — купища бисери, на петия — несметни съкровища от корали и скъпоценни камъни: рубини, сапфири, хиацинти^[1], смарагди. И така, докато дошъл четиридесетият ден. Останала само последната стая, в която робините го предупреждавали да не влиза.

Цар Аджиб се спрял пред нея и дълго се колебал. Любопитството му го подтиквало да влезе в тази стая. Не се задоволил с всичките чудеса и редки съкровища, които видял в двореца на чудесата. Забравил съвета на робините, напътствието на еднооките. Като влязъл в стаята, намерил красив кон, готов за езда. Любопитството го накарало да поязди коня. Още щом се качил на него, конят литнал в простора. Този кон бил зъл дух. Той летял така някое време, после се спуснал на земята и хвърлил цар Аджиб по гръб. След това го ударил с опашката си в дясното око и го оставил едноок. Като се свестил, цар Аджиб се намерил в двореца на острова между еднооките си приятели. Те го утешили, приели го и казали:

— И теб любопитството подтикна като нас, и ти получи същото възмездие. Това е наказание за всеки, който се бърка в това, което не го засяга!

16. КРАЙ НА ПРИКАЗКАТА

Цар Аджиб погостувал няколко дена на десетте еднооки, докато намерил удобен случай да замине за родината си с един кораб, който минал край този остров. Еднооките му приятели го изпратили. Щом стигнал своята родина, везирите, близките и народът му устроили най-хубаво посрещане, радостни от завръщането му в царството. Когато роднините му го запитали за причината на продължителното му отсъствие, цар Аджиб им разказал всичко, което препатил по време на пътешествието. После заповядал на везирите да запишат този разказ за назидание на всеки, който, тласкан от любопитство, се бърка в неща, които не го засягат.

А на вратата на двореца написал мъдрото изречение: „Който се бърка в това, което не го засяга, намира това, което не желае“.

Цар Аджиб управлявал справедливо поданиците си и през целия си живот не забравил докъде го докарало любопитството му.

[1] Хиацинт — лат.гр. — минерал, скъпоценен прозрачен камък с червенолилав, жълт или оранжев цвят разновидност на циркон. Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.